

Thema:	Gezegend jij onder de vrouwen
Tekst:	Lukas 1: 42b
Lezen:	Lukas 1: 39-56
Gehouden te: Door:	Uithuizermeeden op 15 december 2013 (09.30 uur) L.S.K. Hoogendoorn

3^e advent (Gaudete)

v/g

ps. 85:1,2

TW

ps. 85:3,4

gebed

L: Lc. 1³⁹⁻⁵⁶

LvK gz. 9:3,4,5

T: Lc. 1^{42b}

ps. 146:2,5,6,8

gebed

collecte

LvK gz. 125:1,4

zegen

1 Gezegend jij onder vrouwen!: betekenis

Elisabet herhaalt de groet van de engel Gabriël: 1²⁸ (SV, niet NBG-1951/NBV 2004 e.a.).

Wat betekent dit *gezegend*?

Maria geniet Gods sympathie.

Zoals eens Noach Gods sympathie genoot: Noach was itt zijn tijdgenoten niet slecht: Gn. 6⁸;

zoals Jozef die van Potifar: om Jozefs trouw aan God zegende de Heer Potifar: Gn. 39⁴,

en Daniël ook die van God: Daniël is om zijn vroomheid zeer geliefd bij God: Dn. 9²³.

En Maria?

Maria twijfelde itt Zacharias niet aan de geboorteaankondiging van haar Kind.

Ze stelde geen vraag naar het feit, maar naar de manier van de ontvangenis: 1³⁴.

Na het antwoord hierop zegt ze ahw: Neem mijn dienst en neem mijn wil: 3⁸.

Zo wint zij Gods sympathie.

Ze staat in Gods gunst.

Ze ís begenadigd.

Daarom wórdt ze begenadigd: ze mag moeder worden van Gods Zoon.

Geniet u/jij Gods sympathie?

Om uw goede werken als die van Noach,

uw trouw als die van Jozef,

uw vroomheid als die van Daniël,

omdat u zich als Maria onvoorwaardelijk ter beschikking stelt aan God met uw dienst en wil?

Zeg niet: 'Hoe kan God mij sympathiek vinden, ik ben toch zondaar?'

Zondaren waren Noach en die anderen ook.

Toch kun je als zondaar Gods sympathie krijgen.

Toch kunnen zondaren onschuldpsalmen dichten.

Toch worden zondaren in brieven begroet als heiligen.

Vanwege het geloof dat zich uit woord en daad.

Zeker: dat is een Godsgeschenk!

Maar door hun geloof wekten Noach e.a. Gods sympathie.
En u/jij?
We hoeven Maria niet te verheerlijken.
We hoeven haar geloof niet te verkleinen.
God stuurde Gabriël heel precies juist naar Maria: vanwege haar geloof.
Elisabet herkent en erkent dit.

Verspelen wij Gods gunst niet door slechte werken, ontrouw, ongeloof.
Volgen wij in onze eigen situatie het geloof na van Maria en anderen!

2 Gezegend jij onder vrouwen!: adres

Een onopvallend meisje uit een onaanzienlijk dorp in het hoge noorden van Palestina.
Jozef stamt af van David.
Maria misschien van Levi, omdat ze familie is van Elisabet, die afstamt van Aäron: 1⁵ 36.
Hoe oud zou ze helemaal zijn?
Het was toen heel normaal met je 14^e/15^e al verloofd en/of getrouwd te zijn.¹
Maria: een heel gewoon meisje.

Toch: Gezegend *jij onder vrouwen*.
De NBV maakt er een overtreffende trap van: *De meest gezegende van alle vrouwen*.
Dat is niet letterlijk Elisabets groet, maar wel naar de zin ervan.

Meer dan Eva: de moeder van alle levenden: Gn. 3²⁰.
Meer dan de vrouwen van Sem, Cham en Jafet: moeders van een nieuwe wereldbevolking.
Meer dan Sara: de moeder van de beloftezoon Isaak.
Meer dan Rebekka: de moeder van Jakob, Israëls stamvader.
Meer dan Rachab: de moeder van Boaz: Mt. 1⁵.
De oudsten en anderen wensen Boaz toe dat zijn bruid Ruth zal zijn als Rachel en Lea, die beiden het huis van Israël groot hebben gemaakt: Ruth 4¹¹.
Maria is meer gezegend dan deze stammoeders van Israël en meer dan Ruth.
Meer dan Hanna: de moeder van richter Samuël.
Meer dan de vrouwen van de koningen van Israël en Juda.
Meer ook dan Elisabet: de moeder van Johannes.

Van één vrouw in de Bijbel heet het ook:
Gezegend boven de vrouwen zij Jaël,
de vrouw van Cheber, de Keniet,
gezegend boven de vrouwen in de tent. (NBG-1951)
Zo bezingen rechter Debora en Barak haar in hun overwinningslied na de strijd tegen Sisera: Ri. 5²⁴.
Jaël en Maria: beiden gezegend om hun geloofshouding en geloofswerk.
Maria om haar woord: 'De Heer wil ik dienen...'

Eva liet zich door de slang tot zonder verleiden.
Sara lachte ongelovig: kon zij als hoogbejaarde nog een kind ontvangen?
Rebekka liet Jakob Isaak bedriegen.
Rachab was een prostituee en Ruth een allochtoon.
Geen van allen had de kinderzegen verdiend.
Ook de rechtschapen Hanna, Elisabet en de diepgelovige Maria niet.
Niet op grond van hun vroomheid.
Bij allen spreekt Gods gunst boekdelen.
Die is onverplicht van zijn kant en onverdiend van hun kant.
Dat heet *goede genade, rijk en vrij!*
Toch: zegen.
En Maria ontvangt de grootste, de rijkste zegen van allen.

¹ Dr. C.J. den Heyer, *De messiaanse weg 2. Jezus van Nazaret*, 90, noot 16.

3 Gezegend jij onder vrouwen!: Gods kenmerk

Dat is nou typisch God!

Maria kan zich niet beroemen op afkomst, staat en stand.

Ze zal trouwen met een verarmde prins uit het huis van David, die de kost verdient met timmeren.

Niks mis mee, maar zo hoefde onze koning als kroonprins niet te werken...

Wat was David helemaal voordat hij koning werd?

Een vergeten zoon, een herdersjongen: 1 Sm. 16¹¹ Ps. 78^{70v}.

Hebt u graag een hoer, een vreemdeling of een bedriegster in uw voorgeslacht?

Wat is het kenmerk van Gods zegen?

Met de woorden van Maria:

God heeft oog voor zijn minste dienaar: 1⁴⁸,

Hij drijft uiteen wie zich verheven wanen,

heersers stoot hij van hun troon,

geringen geeft Hij aanzien,

hongerigen overlaadt Hij met gaven,

rijken stuurt Hij met lege handen de laan uit: 1^{51v}.

God weerstaat de hoogmoedigen, de nederigen geeft Hij genade.

Wie zichzelf verhoogt vernedert Hij, wie zichzelf klein maakt maakt Hij groot.

Hij verheft uit het stof wie berooid is,

uit het vuil tilt Hij op wie alles mist: Ps. 113⁷.

Zó is en doet God.

Dat tekent Hem 'ten voeten uit'!

Raar, dwaas?

In onze ogen: ja!

Een zwaktebod?

Naar onze berekening: ja!

Maar bedenk:

Het rare van God is wijzer dan wat de knapste koppen kunnen bedenken,

Het zwakke van God is sterker dan het sterkste wat mensen kunnen laten zien!: 1 Kor. 1²⁵.

De meest wijze en de meest sterke kunnen niemand redden van zonde en eeuwige dood.

God passeert de sterken vanaf Nimrod, de eerste machthebber op aarde: Gn. 10⁸,
t/m keizer Augustus.

Zij storten de wereld eerder in het ongeluk en/of heffen wantoestanden niet op.

God passeert de wijzen van Egypte en Babel: zij kunnen de ondergang van hun rijken niet voorkomen, laat staan dat zij mensen kunnen redden van zonde en eeuwige dood.

Dit kenmerk van Gods zegen:

dat Hij een voorkeur heeft voor wat zwak en onaanzienlijk is en dit inschakelt om te redden wie er te redden valt, wil ons doen verwonderen, aanbidden en erkennen:

Gods genade is sterk en wijs genoeg om miljoenen te zaligen.

Onder hen u en jou en mij.

4 Gezegend jij onder vrouwen!: het Kind

Maria is gezegend met Gods sympathie.

Daarom wordt zij gezegend met Gods kind.

Zij mag het háár kind noemen.

Zij is als enige vrouw en moeder de God-barende moeder: de moeder van God(s Zoon).

Dat waren niet Kaïn, Nimrod, Lamech, Nebukadnessar of Augustus of welke machthebber dan ook.

Ook niet Isaak, Jakob, Mozes, Aäron, David of Daniël of welke grote bij God dan ook.

Ook niet Johannes, die opspringt in Elisabets buik bij Maria's groet: 1⁴¹.

Hij wordt slechts de wegbereider voor Maria's Kind: 1^{76v}.

Elisabet zelf noemt Maria *de moeder van mijn Heer*: 1⁴³.

Het Kind is Maria's zegen.

En niet alleen van en voor Maria.

Hoe kondigde Gabriël het Kind aan?

Als Jezus: redder van zonden van Gods volk: Mt. 1^{21 25};

een groot man, Zoon van de Allerhoogste,
eeuwige troonopvolger van David,
zegen voor het volk van Jakob: 1³¹⁻³³.

Het Kind: ook een zegen voor wie God rekent tot Abrahams kinderen en bij Israël inlijft.
Die geloven als Abraham en zo Gods sympathie opwekken.
Zij: wij delen in Gods gunst en worden bevrijd van zonde, dood en eeuwige ondergang
door Gods zegen voor ons in Christus Jezus.

5 Gezegend jij onder vrouwen!: Maria onderscheiden van ons, één met ons

Vóór Maria was geen vrouw/moeder zó gezegend als zij.

Na haar zal niemand zó gezegend zijn.

Zij, een heel gewoon meisje: uniek als moeder van God(s Zoon).

Zó eren wij haar.

Op onze eer heeft zij recht.

Hierop hoeven wij niet te bezuinigen als tegenreactie tegen de al te overvloedige eer
van de kant van Rome.

Zij is een unieke heilige.

Maar: wij zijn allemáál heel bijzonder.

Allemáál heiligen.

In die zin staat Maria niet mijlenver bij ons vandaan.

Wij delen allen net als zij in Gods gunst.

Wij kunnen Maria's geloof, ontvankelijkheid, gehoorzaamheid en dienstbaarheid navolgen.

Wij zijn voor ons eeuwige behoud net als zij afhankelijk van Gods reddingswerk in Jezus Christus.

In haar Kind mag zij én mogen wij ons begenadigd en gezegend weten.

Om haar Kind is zij én zijn wij gelukkig te prijzen!

Niets uit dit document mag gepubliceerd, vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de predikant ds. L.S.K. Hoogendoorn. Ter voorbereiding van, en openbaarmaking in de zondagse eredienst, en of ter voorbereiding van Bijbelstudie-[bijeenkomsten] is geen toestemming nodig, wel wil de predikant daarvan in kennis gesteld worden.

lsk.hoogendoorn@solcon.nl